
TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2020)0169

Turystyka i transport w 2020 r. i w późniejszym okresie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie turystyki i transportu w roku 2020 i w dalszej przyszłości (2020/2649(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że turystyka jest przekrojowym rodzajem działalności gospodarczej o szerokim zasięgu oddziaływania na wzrost gospodarczy, zatrudnienie oraz społeczny i zrównoważony rozwój;
- B. mając na uwadze, że sektor turystyczny zatrudnia 22,6 mln osób, co stanowi 11,2 % całkowitego zatrudnienia w UE, wytworzył 9,5 % PKB UE w 2019 r., pomaga wspierać zrównoważoną strukturę regionalną i ma pozytywny wpływ na rozwój regionalny; odnotowuje, że w UE zagrożonych jest co najmniej 6,4 mln miejsc pracy;
- C. mając na uwadze, że turystyka, a w szczególności nadmierny napływ turystów, jak każda ludzka działalność, wpływa negatywnie na zmianę klimatu, oraz ma konsekwencje dla środowiska i gospodarki, takie jak wzrost zanieczyszczenia, utrata różnorodności biologicznej, zatory komunikacyjne, koszty utrzymania infrastruktury i wzrost cen; mając jednak na uwadze, że sektor jest zaangażowany w przyspieszenie postępu w kierunku zrównoważonego rozwoju turystyki oraz w zapewnienie, że przyczyni się on do osiągnięcia europejskich i międzynarodowych celów klimatycznych poprzez inicjatywy mające na celu zmniejszenie emisji;
- D. mając na uwadze, że turystyka obejmuje złożony łańcuch wartości wielu podmiotów, który ma bezpośrednie powiązanie z działalnością w zakresie transportu pasażerskiego;
- E. mając na uwadze, że spośród wszystkich głównych sektorów gospodarki pandemia COVID-19 najbardziej uderzyła w transport, kulturę i turystykę, a bezrobocie na dużą skalę dotknęło w szczególności pracowników sezonowych i pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji;
- F. mając na uwadze, że kryzys zdrowotny szczególnie mocno uderzył w miejsca imprez kulturalnych, festiwale i muzea, podczas gdy czterech na dziesięciu turystów wybiera miejsce podróży w zależności od jego oferty kulturalnej;
- G. mając na uwadze, że wraz z przyjęciem 13 maja 2020 r. komunikatu zatytułowanego

„Turystyka i transport w roku 2020 i w dalszej przyszłości” (COM(2020)0550) oraz pakietu dla branży turystycznej i transportowej Komisja poczyniła pierwszy niezbędny krok w celu wsparcia odbudowy naszych cennych sektorów transportu i turystyki po wybuchu pandemii COVID-19;

- H. mając na uwadze, że minęły lata od przyjęcia przez Komisję w czerwcu 2010 r. komunikatu zatytułowanego „Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego” (COM(2010)0352), w którym określono nową strategię i plan działania w dziedzinie turystyki w UE;
- I. mając na uwadze, że od czasu wejścia w życie Traktatu z Lizbony w 2009 r. UE ma kompetencje uzupełniające, których celem jest koordynacja i uzupełnianie działań państw członkowskich w tej dziedzinie¹;

Europejskie plany naprawy gospodarczej w sektorze turystyki i transportu po wybuchu pandemii COVID-19

1. uważa, że dla zapewnienia przetrwania i konkurencyjności sektorów transportu i turystyki konieczne jest zarówno szybkie krótkoterminowe wsparcie, jak i wsparcie długoterminowe, zaś dla zminimalizowania dodatkowych strat w sektorze i dla jego długoterminowej stabilności konieczne jest wdrożenie środków, które dadzą turystom pewność, że będą mogli znów podróżować do Europy i w jej obrębie; podkreśla, że obecny kryzys stanowi również historyczną szansę, by zmodernizować turystykę w UE, sprawić, by stała się bardziej zrównoważona i dostępniejsza dla osób z niepełnosprawnościami, oraz zacząć postrzegać ją jako ekosystem przemysłowy z własnymi celami inwestycyjnymi, kapitałem ludzkim, potrzebami w zakresie innowacji technologicznych i wskaźnikami wydajności, a także jako ważny sektor, który mógłby przyczynić się do osiągnięcia celów neutralności klimatycznej do 2050 r.;
2. podkreśla, że w czasie obecnego kryzysu, gdy wiele przedsiębiorstw transportowych walczy o przetrwanie, niezwykle ważne jest dalsze inwestowanie w strategiczną infrastrukturę transportową na szczeblu UE; podkreśla ponadto, że plany naprawy gospodarczej w sektorze transportu, wraz ze wsparciem mającym na celu ratowanie istniejących sektorów transportu, powinny koncentrować się na innowacyjnych możliwościach wzrostu;
3. z zadowoleniem przyjmuje komunikat zatytułowany „Skoordynowane podejście etapowe zmierzające do przywrócenia swobody przemieszczania się i zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych – COVID-19”, przyjęty przez Komisję jako część pakietu, oraz wnioski dotyczące stopniowego i skoordynowanego podejścia mającego na celu powrót do nieograniczonego swobodnego przepływu osób; domaga się, aby na szczeblu UE opracować mechanizm określania wskaźnika wystarczająco niskiego poziomu przenoszenia zakażenia, a także zagwarantować jednolite stosowanie tego wskaźnika w całej UE; wzywa Komisję, aby wsparła wznowienie działalności turystycznej, przedstawiając zalecenie, które eksponuje „zrównoważoną turystykę” oraz czyni przedsiębiorstwa i ośrodki turystyczne posiadające wiarygodne certyfikaty liderami podróży i turystyki przyjaznych środowisku, społecznie odpowiedzialnych i racjonalnych z ekonomicznego punktu widzenia; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę

---

¹ Artykuł 195 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Komisji mającą na celu zapewnienie stałego przepływu towarów, zwłaszcza żywności i wyrobów medycznych, w całej UE oraz wszelkie inicjatywy mające na celu zapewnienie pełnego funkcjonowania rynku wewnętrznego UE bez nieuzasadnionych kontroli i opóźnień;

4. przypomina o znaczeniu zasady niedyskryminacji w stopniowym znoszeniu ograniczeń krajowych i transgranicznych oraz wzajemnego uznawania środków uzgodnionych na szczeblu UE, a także podkreśla, jak ważne jest unikanie porozumień między poszczególnymi państwami członkowskimi (tzw. korytarzy turystycznych), które miałyby dalszy wpływ na gospodarkę państw członkowskich szczególnie dotkniętych kryzysem zdrowotnym, a zwłaszcza na ich sektor turystyczny; jest głęboko zaniepokojony faktem, że kilka państw członkowskich nałożyło ostatnio jednostronne środki, które mogą nie tylko zakłócać funkcjonowanie jednolitego rynku i mieć negatywny wpływ na życie milionów obywateli UE, ale też stanowić kolejny cios dla turystyki i zaufania; wzywa zatem Komisję, aby zapobiegła wdrażaniu przez państwa członkowskie wszelkiego rodzaju dyskryminujących środków o charakterze innym niż epidemiologiczny, które kwestionują integralność strefy Schengen i utrudniają szybką odbudowę europejskiego przemysłu turystycznego i podróżniczego;
5. podkreśla potrzebę wspierania i promowania obszarów turystycznych w UE poprzez m.in. atrakcyjne oferty dla odwiedzających, o ile pozwalają na to panujące tam warunki epidemiologiczne i społeczno-zdrowotne; uważa, że konieczne jest pełne poszanowanie i wdrażanie przez przedsiębiorstwa i ich klientów wszystkich wymogów zdrowotnych, higienicznych i sanitarnych, w tym zasad dystansowania społecznego, aby zagwarantować odwiedzającym bezpieczne warunki; wzywa do ustanowienia jednolitych kryteriów oceny w całej UE, aby móc wskazać obszary bezpieczne dla turystyki przyjazdowej i wyjazdowej; popiera konieczność wprowadzenia i utrzymania najwyższych poziomów bezpieczeństwa i ochrony, na potrzeby czego można by stosować interoperacyjne technologie cyfrowe (np. specjalną informacyjną stronę internetową Komisji czy ośrodki innowacji cyfrowych), aby zapewnić pomoc przemysłowi podróżno-turystycznemu oraz samym turystom, przy jednoczesnym poszanowaniu prawa do prywatności i ochrony danych osobowych; podkreśla, że należy opracować system wczesnego ostrzegania, który skutecznie ostrzegałby turystów o wszelkich ewentualnych zagrożeniach zdrowotnych w krajach docelowych, tak aby kwarantanna i protokoły ewakuacji były natychmiastowe i skuteczne;
6. uznaje znaczenie osób podróżujących w ruchu międzynarodowym dla naszego sektora turystyki; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby oceniły, czy można znieść ograniczenia dotyczące innych niż niezbędne podróży na granicach zewnętrznych UE, bez stwarzania zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa publicznego i przy uwzględnieniu sytuacji epidemiologicznej w każdym odnośnym państwie trzecim, a także działając na rzecz wzajemnego uznawania środków ochronnych związanych z COVID-19, zwłaszcza w lotnictwie, zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) i wspólnym dokumentem Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) i Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) pt. „COVID-19 – protokół bezpieczeństwa zdrowotnego w lotnictwie: wytyczne operacyjne dotyczące zarządzania pasażerami i personelem w ruchu powietrznym w związku z pandemią COVID-19”, w celu bezpiecznego ponownego uruchomienia transportu lotniczego w Europie, oraz wzywa do ich szybkiego wdrożenia;

7. podkreśla znaczenie pracowników transgranicznych i sezonowych w sektorze usług turystycznych jako kluczowego elementu wysiłków na rzecz ożywienia gospodarczego oraz wzywa do przyjęcia środków mających na celu wspieranie ich mobilności i ochronę ich praw, w tym do lepszego wdrażania obowiązującego prawodawstwa;
8. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Wytyczne dotyczące stopniowego przywracania usług transportowych i połączeń – COVID-19”, a także wytyczne oparte na ramach zasad i wspólnym zestawie narzędzi, które pomogą wznowić świadczenie wszelkiego rodzaju usług transportowych w całej UE poprzez podjęcie skoordynowanych, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych środków;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uzgodnienia tymczasowych, proporcjonalnych i niedyskryminujących środków zgodnych z dowodami naukowymi, aby ułatwić bezpieczny tranzyt i ruch między krajami w oparciu o solidną ocenę ryzyka i zgodnie z międzynarodowymi normami określonymi przez organy takie jak Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) czy Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC); podkreśla, jak istotne dla wznowienia podróży unijnych i międzynarodowych jest zapewnienie wzajemnego uznawania środków uzgodnionych na szczeblu UE; podkreśla ponadto, że wdrożenie środków powstrzymujących rozprzestrzenianie się wirusa, jak również ich łagodzenie, nie może w żadnym wypadku prowadzić do obniżenia wysokiego poziomu unijnych standardów bezpieczeństwa i ochrony w transporcie;
10. podkreśla, że badania przesiewowe to skuteczny sposób na ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa oraz budowania zaufania w sytuacjach, gdy utrzymywanie dystansu fizycznego nie jest możliwe, pod warunkiem że dostępne będą szybkie, wiarygodne i przystępne metody prowadzenia tych badań; zwraca się do Komisji, aby we współpracy z ECDC oraz państwami członkowskimi regularnie oceniała istnienie testów spełniających te warunki, a w przypadku ich dostępności przeprowadzała skoordynowaną procedurę zamówień publicznych, aby uzyskać możliwie najlepsze warunki i najlepszą cenę; apeluje do Komisji i państw członkowskich o wykorzystanie wszystkich dostępnych narzędzi finansowania, aby zagwarantować obywatelom nieodpłatne testowanie;
11. podkreśla, że powinno się znieść ograniczenia w podróżowaniu oraz kontrole graniczne dla tych regionów, obszarów i państw członkowskich, w których sytuacja epidemiologiczna się poprawia i jest wystarczająco podobna, gdy tylko zostaną ku temu ustanowione wspólne kryteria oceny; podkreśla, że poprawa sytuacji epidemiologicznej ma podstawowe znaczenie dla przywrócenia bezpiecznych podróży i transportu, a także usług turystycznych; ponadto wzywa Komisję, aby w koordynacji z państwami członkowskimi zbadała wykonalność i wartość dodaną badań przesiewowych, takich jak badania diagnostyczne (np. serologiczne lub wymazowe) oraz pomiary temperatury pasażerów wyruszających w podróż z węzłów transportowych; wzywa do ustanowienia standardów i szczegółowych protokołów dotyczących wspólnych środków higieny dla różnych rodzajów transportu; uważa, że każdy operator transportu powinien stosować jednolite środki w zharmonizowany sposób, aby zapewnić przewidywalność i jasność; jest zdania, że warunkiem wstępnym bezpiecznego podróżowania powinny być techniczne protokoły operacyjne;
12. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Wytyczne UE dotyczące stopniowego wznowiania usług świadczonych turystom oraz protokołów zdrowotnych

w placówkach branży hotelarsko-gastronomicznej – COVID-19” i wzywa państwa członkowskie do przekazania tych wytycznych właściwym organom regionalnym i lokalnym; wzywa w związku z tym Komisję i państwa członkowskie, aby wsparły finansowo sektory podróży i turystyki we wdrażaniu tych środków, w pełnej współpracy z tymi sektorami i zgodnie z ambicjami Europejskiego Zielonego Ładu i cyfryzacji;

13. wzywa Komisję, aby stworzyła unijną pieczęć certyfikacji bezpieczeństwa oraz jasne i skuteczne protokoły sanitarne, gwarantujące, że obiekty turystyczne, przedsiębiorstwa turystyczne i biura podróży spełniają najwyższe standardy higieny i bezpieczeństwa, we współpracy z władzami publicznymi państw członkowskich, zainteresowanymi stronami z sektora turystyki i organizacjami międzynarodowymi, tak aby zachęcać do wdrażania konkretnych środków opartych na wytycznych UE, zwiększając zaufanie, bezpieczeństwo i ochronę podróżnych, którzy odwiedzają państwa członkowskie UE, i wspierać naprawę sektora;
14. wzywa Komisję, aby zaproponowała wspólne unijne przepisy dotyczące warunków wydawania bonów w związku z COVID-19 – przy zachowaniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów – zawsze uzależnionych od ich dobrowolnej akceptacji przez konsumentów i niewpływających na obowiązek terminowego zwrócenia podróżnym kosztów przez przedsiębiorstwa, jak przewidziano w prawie UE, w celu nadania bonom większej elastyczności, a przez to – uatrakcyjnienia ich i zwiększenia ich rentowności oraz zapobieżenia ponownemu niejednolitemu wdrażaniu, które prowadziłyby do różnego traktowania konsumentów i zakłóceń konkurencji na rynku transportu i turystyki; wzywa ponadto Komisję, aby wykorzystwała wszelkie dostępne jej środki w celu zapewnienia właściwego egzekwowania i jednolitego stosowania prawa UE oraz aby propagowała stosowanie zharmonizowanych przepisów dotyczących dobrowolnych bonów;
15. wzywa Komisję, aby zbadała możliwość opracowania – w oparciu o doświadczenia z kryzysu wywołanego przez COVID-19 i o podobne systemy państw członkowskich – europejskiego systemu gwarancji podróży dla przedsiębiorstw w celu zabezpieczenia płynności finansowej, aby zagwarantować podróżnym zwrot kosztów, jak również kosztów repatriacji, wraz z uczciwym odszkodowaniem za wszelkie szkody poniesione w przypadku upadłości; ponadto jest zdania, że powinno się zachęcać podróżnych do zakupu ubezpieczenia podróżnego;
16. wzywa Komisję, aby rozpoczęła specjalną unijną kampanię informacyjną na temat podróży i turystyki – w tym za pomocą ogólnounijnej aplikacji informacyjnej – mającą na celu promowanie podróży wewnątrz UE, przywrócenie zaufania obywateli do podróży i turystyki podczas pandemii COVID-19, edukowanie turystów w zakresie obowiązujących środków w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa oraz budowanie trwałych i spójnych wartości poprzez „markę turystyczną UE”; apeluje, aby koncepcja „bezpiecznego i inteligentnego celu podróży” stanowiła centralny element działań na rzecz zapewnienia rozwoju zrównoważonej, odpowiedzialnej i dostępnej turystyki;
17. domaga się, aby na szczeblu UE wprowadzić mechanizm określania – w oparciu o dowody naukowe oraz wiarygodne i jednolite dane – prognozy ochrony i bezpieczeństwa na wypadek znoszenia lub wprowadzania ograniczeń w podróżowaniu, a także przygotować odpowiedni stopień monitorowania oraz plan działania na wypadek jakichkolwiek negatywnych zmian sytuacji epidemiologicznej; podkreśla w związku z

tym konieczność opracowania bardziej konkretnego i szczegółowego planu działania dotyczącego monitorowania i oceny proponowanej strategii wychodzenia z kryzysu związanego z COVID-19;

18. wzywa Komisję, organy publiczne państw członkowskich i zainteresowane strony do współpracy w celu jak najszybszego opracowania jasnych wytycznych i planów gotowości na ewentualną drugą falę pandemii, obejmujących środki zapobiegania zakażeniom i ich kontroli w sektorze podróży i turystyki, jako że zgodnie z prognozami przedłużone środki izolacji mogą w tym roku doprowadzić do spadku PKB o 16 %;
19. z zadowoleniem przyjmuje program SURE, który pomaga państwom członkowskim pokryć koszty krajowych systemów skróconego czasu pracy i podobnych środków umożliwiających przedsiębiorstwom ochronę miejsc pracy w przemyśle turystycznym; podkreśla ponadto znaczenie inwestowania w przekwalifikowanie zawodowe, szkolenia w zakresie umiejętności informatycznych i inicjatywy wspierające zatrudnienie, które zapobiegają stałej utracie pracy i nierównościom społecznym spowodowanym pandemią;

Zwiększona solidarność i koordynacja w sektorze turystycznym UE

20. podkreśla znaczenie przejścia na prawdziwie europejską politykę turystyczną, która znacznie przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności Unii w tym sektorze poprzez promowanie współpracy między państwami członkowskimi i regionami oraz umożliwianie dalszych inwestycji i innowacji w tym sektorze; przypomina, jak istotne jest unikanie nadmiernej regulacji w ramach jednolitego rynku usług turystycznych, co ma na celu usunięcie sprzeczności regulacyjnych i powielania przepisów oraz zapobieganie im poprzez zapewnienie lepszej koordynacji strategii politycznych i prawodawstwa wpływającego na sektor turystyczny;
21. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą zorganizowania europejskiego szczytu w sprawie turystyki z udziałem instytucji UE, branży, regionów, miast i zainteresowanych stron, aby zastanowić się nad przyszłością europejskiej turystyki, oraz popiera opracowanie planu działania na rzecz stworzenia do 2050 r. zrównoważonego, innowacyjnego i odpornego europejskiego ekosystemu turystycznego („Europejski program na rzecz turystyki do 2050 r.”); w związku z tym wzywa Komisję, aby w 2021 r. przyjęła nową strategię i plan działania na rzecz turystyki w UE w oparciu o wyniki tego dialogu, tak aby utrzymać pozycję Europy jako wiodącego kierunku turystycznego dzięki „marce turystycznej UE”; podkreśla, że ta długofalowa strategia musi obejmować plan cyfryzacji sektora oraz plany odbudowy stref turystycznych; zaznacza, że strategia musi sprzyjać ekologicznej transformacji sektora dzięki dostosowaniu procesów oraz odnowie infrastruktury i obiektów; podkreśla, że Komisja powinna ściśle monitorować właściwe wdrażanie strategii;
22. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji przewidującą elastyczność w przepisach dotyczących pomocy państwa; uważa jednak, że konieczne są realistyczne programy, normy w zakresie konkurencyjności, kwestii społecznych i ekologicznych oraz jasne wytyczne sektorowe dla transportu i turystyki, aby umożliwić skuteczną koordynację między wszystkimi państwami członkowskimi oraz dopilnować, by krajowe systemy rekompensat były wykorzystywane sprawiedliwie, terminowo i proporcjonalnie oraz były wprowadzane w życie na ograniczony czas w celu zaradzenia stratom spowodowanym przez pandemię COVID-19, bez nadmiernego zakłócania konkurencji;

23. podkreśla znaczenie ściślejszej współpracy między władzami unijnymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz wszystkimi zainteresowanymi stronami w celu rozwiązania przekrojowych problemów związanych z turystyką; wzywa w związku z tym Komisję, aby opracowała strategię UE na rzecz turystyki, obejmującą bardziej konkretny i szczegółowy plan działania z krótko-, średnio- i długoterminowymi celami, w tym celami ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, w którym to planie zaproponuje się określenie przez państwa członkowskie jasnych, strategicznych i zorientowanych na wyniki celów; nalega, aby w koordynacji z Parlamentem i państwami członkowskimi przyjąć odpowiednią strategię na rzecz zrównoważonej turystyki, obejmującą środki do stosowania i przestrzegania przez wszystkie państwa członkowskie, obszary gospodarki i wszystkich turystów;
24. podkreśla, że dobrą podstawą do dalszych negocjacji jest wniosek w sprawie unijnego planu odbudowy przedstawiony przez Komisję 27 maja 2020 r., który obejmuje zwiększony długoterminowy budżet UE (WRF na lata 2021–2027) oraz nowy instrument na rzecz odbudowy o wartości 750 mld EUR, z którego korzystanie powinno być uzależnione od wdrażania reform strukturalnych oraz przestrzegania norm ekologicznych i społecznych; z zadowoleniem przyjmuje uznanie turystyki za jedną z dziedzin gospodarki najbardziej dotkniętych kryzysem związanym z pandemią COVID-19; zauważa, że nowe narzędzie służące odbudowie gospodarki, Next Generation EU, pokazuje, że turystyka może odnotować spadek przychodów o ponad 70 % w drugiej połowie 2020 r., podczas gdy podstawowe potrzeby inwestycyjne w turystykę, wynoszące 161 mld EUR, zajmują pierwsze miejsce wśród wszystkich ekosystemów; wzywa Komisję, aby nadała odpowiednie znaczenie sektorowi turystycznemu w pakiecie na rzecz odbudowy oraz by wydała wytyczne w celu zapewnienia szybkiego dostępu do finansowania w ramach bieżących i przyszłych programów, bez utrudnień w postaci nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych; podkreśla w tym kontekście znaczenie inwestycji dokonywanych w sektorze za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, które umożliwią opracowanie koncepcji zrównoważonego, elastycznego i konkurencyjnego sektora turystyki w całej UE; uważa, że unijny plan odbudowy musi obejmować możliwość udzielania dodatkowego wsparcia finansowego dla sektora turystycznego w oparciu o udział, jaki sektor podróży i turystyki ma w PKB danego państwa członkowskiego;
25. ubolewa nad brakiem w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF na lata 2021–2027) specjalnej linii budżetowej na rzecz zrównoważonej turystyki oraz nad obecnym brakiem konkretnego i ukierunkowanego instrumentu finansowego, który pomógłby doraźnie w odbudowie sektora; podkreśla, że w przypadku regionów najbardziej oddalonych i regionów wyspiarskich należy rozważyć specjalne traktowanie i środki szczególne;
26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do pilnego wsparcia przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, makroprzedsiębiorstw i firm rodzinnych, oraz pracowników, w tym osób samozatrudnionych, w sektorze transportu, kultury i turystyki aby pomóc im w zarządzaniu płynnością, utrzymaniu miejsc pracy i zmniejszeniu niepotrzebnych obciążeń administracyjnych; ponadto wzywa do opracowania europejskich ram dla pracowników w całym łańcuchu wartości sektora turystyki w ścisłym porozumieniu z partnerami społecznymi i w odniesieniu do wszystkich kategorii pracowników;
27. wzywa do przeglądu europejskiej strategii na rzecz MŚP, który uwzględniałby skutki

pandemii COVID-19 dla MŚP, obejmowałyby konkretne inicjatywy i plan działania, mające pomóc im w powrocie do stanu sprzed pandemii dzięki ograniczeniu biurokracji, obniżeniu kosztów dostępu do finansowania i wspieraniu inwestycji w strategiczne łańcuchy wartości, zgodnie z europejską polityką przemysłową opartą na ekosystemach, Europejskim Zielonym Ładzie i transformacji cyfrowej; przypomina o potrzebie dokonania niezbędnych dostosowań w celu przestrzegania nowych środków w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, poczynienia znacznych inwestycji w celu zapewnienia bezpieczeństwa konsumentów i przestrzegania zasady ograniczenia kontaktów, a także innych odpowiednich środków zapobiegawczych; podkreśla znaczenie tworzenia sieci i klastrów w całej UE, które mogą doprowadzić do harmonizacji najlepszych praktyk, strategii i synergii w sektorze MŚP;

28. podkreśla, że tysiące przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, walczy o przetrwanie, a wiele z nich zmaga się z niewypłacalnością; wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania rozwoju sytuacji i oceny możliwości zwiększenia wsparcia nadzwyczajnego w odniesieniu do już ogłoszonych instrumentów poprzez podjęcie odpowiednich środków zapobiegających upadłości przedsiębiorstw;

W kierunku przyszłościowego sektora turystyki UE

29. podkreśla, że sektor turystyczny jest w dużym stopniu uzależniony od sektora transportu, a zatem poprawa dostępności, zrównoważoności i łączności wszystkich rodzajów transportu, przy jednoczesnym zachowaniu najwyższego poziomu bezpieczeństwa we wszystkich jego sektorach (drogowym, kolejowym, lotniczym, morskim i śródlądowym), miałaby znaczący wpływ na wzmocnienie branży turystycznej UE; podkreśla w związku z tym, że skoro rok 2021 jest Europejskim Rokiem Kolei i konieczne jest ograniczenie emisji z transportu, Komisja powinna promować wszystkie zrównoważone alternatywne rodzaje transportu;
30. podkreśla konieczność promowania zrównoważonych sposobów podróżowania, np. dzięki większemu wsparciu na infrastrukturę turystyki rowerowej i na pociągi nocne; podkreśla korzyści gospodarcze i środowiskowe, jakie mogą mieć dla turystyki zrównoważone środki transportu, takie jak rowery, i apeluje do Komisji, aby ułatwiła turystykę rowerową poprzez promowanie niezbędnej infrastruktury i inwestowanie w nią;
31. podkreśla, że wszystkie państwa członkowskie muszą posiadać sieć rozwiniętej, nowoczesnej, bezpiecznej i zrównoważonej infrastruktury w celu ułatwienia podróżowania po całej UE oraz zwiększenia dostępności peryferyjnych państw członkowskich dla turystyki wewnątrz europejskiej i międzynarodowej; wzywa w związku z tym Komisję, aby wspierała przywrócenie brakujących regionalnych transgranicznych połączeń kolejowych, przeprowadziła kontrolę sprawności istniejącej sieci infrastruktury oraz zaproponowała natychmiastowe dodatkowe środki na najmniej zaawansowanych i najbardziej oddalonych obszarach, które mają często najmniej rozwinięte sieci i wymagają szczególnej uwagi; zauważa, że regiony przygraniczne w całej UE stanowią 40 % jej terytorium, a zamieszkuje je jedna trzecia ludności UE; wzywa Komisję do dopilnowania, by państwa członkowskie miały odpowiednie plany ukończenia całej sieci bazowej TEN-T do 2030 r. i sieci kompleksowych do 2050 r., ze wskazaniem harmonogramu i dostępnego budżetu, a także do skoncentrowania się w szczególności na odcinkach transgranicznych, zwłaszcza w państwach członkowskich, które nie dokonują postępów w tych dziedzinach; zwraca uwagę, że dotyczy to również

tak bardzo potrzebnego projektu jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej, który mimo że od wielu lat jest wstrzymany na szczeblu UE, zapewniłby od razu bezpieczeństwo, efektywność i zrównoważony charakter europejskiego lotnictwa;

32. wzywa Komisję do zbadania wykonalności i potencjalnych korzyści z mechanizmu zarządzania kryzysowego dla sektora turystycznego UE, aby nie tylko odpowiednio i szybko zareagować na obecną pandemię COVID-19, ale także aby przygotować się na przyszłe wyzwania o podobnym charakterze i podobnej skali; podkreśla znaczenie uwzględnienia rozwiązań w zakresie finansowania krótkoterminowych niedoborów finansowych, a także zapewnienia średnio- i długoterminowych ram i strategii; wzywa Komisję, aby wydała wytyczne oparte na najlepszych praktykach w sektorze turystycznym na wypadek kryzysów na wielką skalę, takich jak obecna pandemia, oraz by zapewniła odpowiednie wsparcie finansowe i ułatwiła rozwój i koordynację odpowiednich platform internetowych, na których zainteresowane strony mogą wymieniać się najlepszymi praktykami i informacjami;
33. nalega, aby Komisja zaproponowała nowy europejski program turystyki inkluzywnej na wzór inicjatywy Calypso, umożliwiający najsłabszym grupom społecznym wykorzystywanie krajowych bonów turystycznych w stowarzyszonych obiektach w innych państwach członkowskich, które również oferują program turystyki społecznej swoim obywatelom; zauważa, że wiele państw członkowskich wdraża takie programy z bardzo dobrymi wynikami i jest przekonany, że uczynienie tych programów interoperacyjnymi w wymiarze unijnym miałyby bardzo pozytywne skutki;
34. zwraca uwagę na znaczenie wspólnego podejścia UE do ochrony konkurencyjności sektora poprzez poprawę strategii komunikacyjnej skierowanej do obywateli; ponadto podkreśla koordynacyjną rolę UE w sektorze turystycznym, którą należy poprawić poprzez podejmowanie działań o unijnej wartości dodanej i dalsze ułatwianie wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi; apeluje, aby zmniejszyć nieuzasadnione obciążenia administracyjne i podatkowe, wspierać tworzenie przedsiębiorstw oraz promować sprzedaż transgraniczną i usługi transgraniczne;
35. podkreśla znaczenie współpracy międzynarodowej w sektorze podróży i turystyki oraz zachęca instytucje UE do dalszego wspierania dialogu i współpracy ze Światową Organizacją Turystyki ONZ;
36. uważa, że pojawienie się nowych technologii i dalsza cyfryzacja znacznie zwiększyłyby atrakcyjność sektora podróży i turystyki, a przyjazne dla użytkownika platformy i nowe modele biznesowe zwiększyłyby wzrost, konkurencyjność i dobrobyt sektora; uważa w związku z tym, że niezwykle ważne są regularne szkolenia i przekwalifikowanie obecnej siły roboczej w sektorze, a szczególną uwagę należy zwrócić na umiejętności informatyczne i innowacyjne technologie;
37. zwraca się do Komisji, aby oceniła możliwość stworzenia systemu składania wniosków o wizę online w celu przyciągnięcia większej liczby turystów zagranicznych do Europy, przy jednoczesnym utrzymaniu silnej ochrony europejskich granic; zauważa, że wybuch pandemii COVID-19 ujawnił konieczność stosowania innowacji i przemyslenia na nowo koncepcji świadczenia usług, w tym usług zakładających wzmożone kontakty międzyludzkie; w związku z tym zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości zapewnienia dzięki wizom elektronicznym zdalnego, taniego i efektywnego pod względem czasu dostępu do europejskich ośrodków turystycznych obywatelom państw

trzecich podróżującym w dobrej wierze, którzy potrzebują wiz i których dane biometryczne byłyby gromadzone w każdym przypadku, kiedy system wjazdu/wyjazdu będzie w pełni operacyjny;

38. zwraca uwagę na znaczenie wspierania zrównoważonej turystyki, która przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, ochrony i odnowy naturalnych ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz do wzrostu i konkurencyjności poprzez wykorzystywanie nowych modeli biznesowych; wzywa Komisję, aby ułatwiła dostęp do finansowania ze środków unijnych podmiotom z branży turystycznej, w szczególności drobnym dostawcom usług hotelarsko-gastronomicznych we wszystkich segmentach rynku, którym należy poświęcić szczególną uwagę i udzielać specjalnego wsparcia; potwierdza, że takie finansowanie powinno wspierać przejście na bardziej zrównoważone, innowacyjne i odporne produkty i usługi turystyczne wysokiej jakości oraz dalej przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju, podróżowania poza sezonem i geograficznego rozproszenia przepływów turystycznych; uważa, że należy zapewnić wsparcie i koordynację na szczeblu Unii, aby usprawnić zarządzanie turystyką na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, m.in. poprzez wprowadzenie certyfikacji w zakresie zrównoważonego rozwoju turystyki; podkreśla, że ważne jest propagowanie przejścia od nadmiernej turystyki na inne formy turystyki kulturalnej i zrównoważonej, z poszanowaniem naszego środowiska i dziedzictwa kulturowego;
39. podkreśla znaczenie turystyki dla niektórych krajów i obszarów geograficznych UE, gdzie usługi związane z turystyką często przyczyniają się w istotny sposób do zapewnienia zatrudnienia i stanowią jedno z głównych źródeł dochodu miejscowej ludności; wzywa Komisję, aby opracowała dostosowane do potrzeb środki przy przywracaniu swobody przemieszczania się i połączeń transportowych między terytoriami najbardziej oddalonymi i wyspami a częścią kontynentalną UE; zwraca uwagę, że szczególne trasy połączeń oraz dodatkowe wsparcie finansowe i administracyjne mają dla tych regionów ogromne znaczenie; podkreśla znaczenie uwzględnienia obszarów przybrzeżnych i morskich w strategii i inicjatywach turystycznych UE, w tym w zakresie możliwości finansowania oraz narzędzi promocyjnych i komunikacyjnych, a także wzmocnienia funkcjonowania odnośnych rynków, poprzez ustanowienie polityki dostosowanej do potrzeb we współpracy z zainteresowanymi stronami i władzami w miejscach docelowych; przypomina, jak ważne jest wspieranie przedsiębiorstw rodzinnych, które rozwijają rynki lokalne lub regionalne i promują lokalną turystykę, ponieważ odpowiadają za znaczną część zatrudnienia w europejskim sektorze prywatnym i stanowią naturalne inkubatory kultury przedsiębiorczości;
40. przypomina, że turystyka kulturalna stanowi 40 % całej turystyki europejskiej, a 68 % Europejczyków przyznaje, że na ich wybór miejsca wakacji wpływ ma to, czy znajdują się tam obiekty dziedzictwa kulturowego- obejmujące trasy kulturalne, m.in. Drogę św. Jakuba („Camino de Santiago”), z którą wiąże się obchodzony w 2021 r. Rok Jubileuszowy, zwany też Jakubowym¹; w związku z tym wzywa Komisję, aby zaproponowała określenie przez państwa członkowskie w następnym planie prac w dziedzinie kultury jasnych celów strategicznych i operacyjnych zorientowanych na wyniki oraz aby poprawiła obecne ramy strategiczne dla kultury; podkreśla, że inwestycje w obiekty kultury należy postrzegać i traktować jako środek służący

---

¹ Specjalne badanie Eurobarometr nr 466 dotyczące dziedzictwa kulturowego, grudzień 2017 r.

poprawie konkurencyjności i wzrostu w wymiarze lokalnym, nie zapominając przy tym o nieodłącznej wartości tych obiektów jako części naszego dziedzictwa kulturowego, które należy chronić – zwłaszcza przed zmianą klimatu i nadmierną turystyką; wzywa Komisję do zwiększenia stabilności finansowej obiektów kultury finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz do wspierania rozwoju systemów finansowania opartych na funduszach prywatnych; apeluje ponadto o zwiększenie budżetu na program Discover EU, który może znacząco pobudzić turystykę młodzieżową; podkreśla szczególne potrzeby instytucji kulturalnych, które otrzymują pomoc publiczną, w okresie odbudowy, gdyż muszą one zapewnić bezpieczeństwo odwiedzających oraz podtrzymać swój model ekonomiczny; zwraca się do Komisji o znalezienie alternatywnych mechanizmów wsparcia dla pracowników sektora kultury, którzy są w dużym stopniu zależni od turystyki funkcjonalnej;

41. podkreśla korzyści płynące z turystyki wiejskiej, agroturystyki i ekoturystyki oraz wzywa Komisję do dalszego promowania i wspierania inicjatyw, które zapewniłyby dodatkowe źródła dochodów na obszarach wiejskich, stworzyłyby możliwości zatrudnienia, zapobiegłyby wyludnieniu i zwiększyłyby korzyści społeczne; podkreśla rolę, jaką Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), a zwłaszcza program LEADER, może odgrywać we wspieraniu lokalnych i wiejskich inicjatyw w zakresie turystyki, oraz apeluje o odpowiednie finansowanie tego programu w latach 2021–2027; uważa, że konieczne jest wzmocnienie agroturystyki na obszarach wiejskich w celu zróżnicowania źródeł dochodów rolników, w szczególności małych gospodarstw, a tym samym zapobiegania porzucaniu gruntów i wyludnieniu oraz wspierania gospodarki wiejskiej; podkreśla w związku z tym potrzebę wyodrębnienia specjalnej puli środków na agroturystykę, która odgrywa zasadniczą rolę w dywersyfikacji dochodów rolników i w rozwoju obszarów wiejskich;
42. zwraca uwagę na znaczenie turystyki zdrowotnej, w tym medycznej i uzdrowiskowej oraz zorientowanej na odnowę biologiczną; wzywa Komisję do promowania, w stosownych przypadkach, europejskiej profilaktyki zdrowotnej, balneologii, zrównoważonej turystyki górskiej i medycznej; podkreśla potrzebę dalszych inwestycji na rzecz poprawy infrastruktury zrównoważonej turystyki oraz znaczenie większej widoczności europejskich kurortów w turystyce uzdrowiskowej i zorientowanej na odnowę biologiczną; wzywa Komisję do zaplanowania dalszych możliwości finansowania w oparciu o wyniki badań naukowych, ponieważ turystyka medyczna może przyczynić się do zmniejszenia kosztów opieki zdrowotnej dzięki środkom zapobiegawczym oraz do zmniejszenia konsumpcji leków, a także do dalszej poprawy zrównoważonego rozwoju i jakości pracy;
43. podkreśla znaczenie dostępności usług związanych z turystyką i podróżami dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i osób z ograniczeniami funkcjonalnymi; wzywa Komisję i państwa członkowskie do aktywnego kierowania trwającym opracowywaniem normy Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej dotyczącej dostępnych usług turystycznych oraz do zadbania, aby po przyjęciu została ona szybko i właściwie wdrożona, a także aby usługodawcy przestrzegali już obowiązujących norm dostępności lub norm będących w trakcie wdrażania; ponadto wzywa Komisję do podjęcia wysiłków na rzecz ułatwienia ewentualnego szerszego wdrażania i uznawania unijnej karty osoby niepełnosprawnej;
44. podkreśla ważną rolę sportu w turystyce, przypominając o ważnym miejscu wydarzeń i zajęć sportowych w uatrakcyjnianiu regionów europejskich dla turystów; podkreśla

możliwości związane z wyjazdami sportowców i widzów na wydarzenia sportowe, które mogą przyciągnąć turystów nawet do najbardziej oddalonych regionów; podkreśla znaczenie gastronomii europejskiej, europejskich szlaków gastronomicznych i sektora hotelarsko-gastronomicznego UE dla przemysłu turystycznego i całej gospodarki; podkreśla, że powyższe kwestie należy zatem uwzględnić w ogólnej strategii turystycznej;

o

o o

45. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącej Komisji, przewodniczącemu Rady Europejskiej oraz urzędującej prezydencji Rady.